

1 Clasa a V-a - enunțuri

1. Pe foaia de examen scrieți doar răspunsurile (rezultatele):

- (a) Dacă x, y, z sunt numere naturale astfel încât $x + y = 29$ și $y + 3 \cdot z = 21$, calculați $x + 2 \cdot y + 3 \cdot z$.
Gazeta Matematică nr. 2/2014, Suplimentul cu exerciții
- (b) Un număr natural este cu 44 mai mare decât altul. Aflați numerele știind că împărțind numărul mai mare la cel mic obținem câtul 7 și restul 2.
Gazeta Matematică nr. 9/2014, Suplimentul cu exerciții
- (c) Mai mulți copii vor să cumpere un cadou unui coleg, de ziua acestuia. Dacă fiecare participă cu câte 20 de lei, nu ajung 5 lei. Dacă fiecare participă cu câte 30 de lei, sunt în plus 25 de lei. Câți copii vor să cumpere cadoul și cât costă acesta?
Gazeta Matematică nr. 4/2014, Suplimentul cu exerciții
- (d) Determinați numerele naturale de forma \overline{ab} care satisfac egalitatea $\overline{ab} = 2a + 3b$.
Gazeta Matematică nr. 9/2014, Suplimentul cu exerciții

2. Aflați numărul de pagini al unei cărți știind că pentru numerotarea paginilor sale s-a folosit de exact 170 de ori cifra 5.

Marius Perianu

3. Se numește număr *simetric* un număr de forma \overline{abcba} , unde a, b, c sunt cifre distincte.

- a) Scrieți cel mai mare și cel mai mic număr simetric.
b) Determinați câte numere simetrice există.
c) Calculați suma tuturor numerelor simetrice care au suma cifrelor 29 și au ultima cifră 6.

Adriana Olaru, Călărași

2 Clasa a V-a - soluții

1. (a) 50. (b) 51 și 7. (c) 3 copii; 65 lei. (d) 14 și 28.

2. Pentru numerotarea paginilor de la 1 la 99 se folosește de 20 de ori cifra 5 (de 10 ori apare pe poziția zecilor și de 10 ori pe poziția unităților); la fel, tot de 20 de ori se folosește și pentru numerotarea paginilor de la 100 la 199 sau de la 200 la 299 sau de la 300 la 399 sau de la 400 la 499, deci pentru a numerota paginile de la 1 la 499 se folosește de 100 de ori cifra 5. Ne rămâne să mai folosim cifra 5 de 70 de ori.

Pentru numerotarea paginilor de la 500 la 599, cifra 5 apare de 10 ori pe poziția unităților, de 10 ori pe poziția zecilor și de 100 de ori pe poziția sutelor; în total de 120 de ori, deci cartea are mai puțin de 599 de pagini. Pentru numerotarea paginilor de la 500 la 549 se folosește încă de 55 de ori cifra 5, deci mai trebuie să o folosim de 15 ori. Se obține că numărul de pagini al cărții este 558.

3. (a) 10201; 98789. (b) Cifra a poate lua 9 valori (cifrele de la 1 la 9), cifra b poate lua tot 9 valori (oricare dintre cifrele de la 0 la 9, mai puțin cea folosită pentru a), iar cifra c poate lua 8 valori (oricare dintre cifrele de la 0 la 9, mai puțin cele folosite pentru a și b). Sunt posibile $9 \times 9 \times 8 = 648$ combinații, deci sunt 648 de numere simetrice.

(c) $6 + b + c + b + 6 = 29$ conduce la $2b + c = 17$, cu soluțiile $b = 4, c = 9$ sau $b = 5, c = 7$ sau $b = 6, c = 5$ sau $b = 7, c = 3$ sau $b = 8, c = 1$. Cum cifra 6 este deja folosită, varianta $b = 6, c = 5$ nu convine. Rămân numerele 64946, 65756, 67376, 68186, care au suma 266 264.

3 Clasa a VI-a - enunțuri

1. Pe foaia de examen scrieți doar răspunsurile (rezultatele):

(a) Determinați cel mai mic număr natural de forma \overline{aabb} care este divizibil cu 19.

Gazeta Matematică nr. 5/2014, Suplimentul cu exerciții

(b) Determinați numerele naturale nenule x și y pentru care $xy + x^2$ este un divizor al numărului 74.

Gazeta Matematică nr. 9/2014, Suplimentul cu exerciții

(c) Determinați ultimele două cifre ale numărului $a = 3^{2015} + 3^{2014} + 3^{2013} + 3^{2012}$.

Gazeta Matematică nr. 9/2014, Suplimentul cu exerciții

(d) Determinați numerele naturale x, y, z pentru care $7^x + 3^y + 2^z = 293$.

Gazeta Matematică nr. 2/2014, Suplimentul cu exerciții

2. La un concurs de matematică sunt premiați 10 concurenți, cu sume diferite de bani. Fiecare dintre primii opt premiați primește cât următorii doi clasai. Aflați ce sumă de bani s-a folosit, dacă primul clasat a primit 280 de lei.

Luminița Bucureșteanu

3. În clasa a VI-a A din școala noastră sunt elevi în vârstă de 12 sau 13 ani. Suma vârstelor lor este egală cu 320 ani. Aflați numărul de elevi din clasă, precum și câți dintre ei au 12 ani.

Marius Perianu

4 Clasa a VI-a - soluții

1. (a) 3344. (b) $x = 1, y = 1$ sau $x = 1, y = 36$ sau $x = 1, y = 73$ sau $x = 2, y = 35$. (c) 4 (penultima) și 0 (ultima). (d) $x = 2, y = 5, z = 0$.

2. Notând cu n suma primită de cel de-al nouălea clasat și cu z suma celui de-al zecelea, obținem că elevii clasai pe locurile 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 au primit sumele $2n + z, 3n + 2z, 5n + 3z, 8n + 5z, 13n + 8z, 21n + 13z$, respectiv $34n + 21z$. Rezultă $34n + 21z = 280$, de unde $n = 7$ și $z = 2$. Se obține că suma totală pentru premiere a fost de 726 lei.

3. Fie a numărul de elevi de 12 ani și b numărul de elevi de 13 ani; atunci $12a + 13b = 320$.

Întrucât $12a + 12b < 12a + 13b = 320$, rezultă $12(a + b) < 320$, de unde $a + b \leq 26$.

La fel, cum $13a + 13b > 12a + 13b = 320$, rezultă $13(a + b) > 320$, de unde $a + b \geq 25$.

Așadar, numărul de elevi din clasă, care este $a + b$, poate fi 25 sau 26. Trebuie să confirmăm aceste posibilități găsiind o configurație (număr de elevi de 12 ani, respectiv 13 ani) pentru fiecare caz.

Dacă $a + b = 25$, rezultă $320 = 12a + 13b = 12a + 12b + b = 12(a + b) + b = 12 \cdot 25 + b = 300 + b$, deci $b = 20$ și $a = 5$.

Dacă $a + b = 26$, rezultă $320 = 12a + 13b = 12a + 12b + b = 12(a + b) + b = 12 \cdot 26 + b = 312 + b$, deci $b = 8$ și $a = 18$.

5 Clasa a VII-a - enunțuri

1. Pe foaia de examen scrieți doar răspunsurile (rezultatele):

- (a) Un număr natural n împărțit la 7 dă restul 3 și împărțit la 9 dă restul 5. Care este restul împărțirii lui n la 63?

Gazeta Matematică nr. 5/2014, Suplimentul cu exerciții

- (b) Determinați numerele naturale \overline{abc} știind că $\frac{a+b}{2} = \frac{b+c}{3} = \frac{c+a}{5}$.

Gazeta Matematică nr. 3/2014, Suplimentul cu exerciții

- (c) Aflați lungimile laturilor unui dreptunghi (care nu este pătrat!) exprimate prin numere naturale, știind că raportul dintre perimetrul dreptunghiului și aria sa este 0, (6).

Gazeta Matematică nr. 9/2014, Suplimentul cu exerciții

- (d) Determinați numerele naturale de forma \overline{abc} , scrise în baza 10, pentru care $\overline{abc} + a + b + c$ este cub perfect.

Gazeta Matematică nr. 9/2014, Suplimentul cu exerciții

2. Determinați cel mai mic număr natural n pentru care numărul $n \cdot 10^4 + 1$ este divizibil cu 2013.

Costel Anghel, Negreni, Olt

3. Patrulaterul convex $ABCD$ are unghiurile \widehat{ADC} și \widehat{BCD} necongruente, iar bisectoarele unghiurilor \widehat{BAD} și \widehat{ABC} se intersectează în mijlocul laturii $[CD]$. Demonstrați că:

a) $AD \parallel BC$.

b) $AB = AD + BC$.

Maria și Dorel Mihet, Timișoara

6 Clasa a VII-a - soluții

1. (a) 59. (b) 203, 406, 609. (c) 4 și 12. (d) 121, 198, 207, 329, 720.

2. Deoarece $2013 \cdot 7 = 14091$ și $2013 \mid 10^4 n + 1$, rezultă că $2013 \mid 10^4 n + 1 - 14091$, adică $2013 \mid 10^4 n - 14090$. Dar $10^4 n - 14090 = 10(1000n - 1409)$ și $(2013, 10) = 1$, deci 2013 divide $1000n - 1409$.

Întrucât 2013 divide pe $6039 = 3 \cdot 2103$, rezultă că 2013 divide pe $1000n - 1409 + 6039 = 1000n + 4630 = 10(100n + 463)$, deci $2013 \mid 100n + 463$.

Atunci 2013 divide și pe $100n + 463 - 2013 = 100n - 1550 = 10(10n - 155)$, deci $2013 \mid 10n - 155$.

Cum 2013 divide pe $10065 = 5 \cdot 2013$, rezultă că 2013 divide pe $10n - 155 + 10065 = 10(n + 991)$, deci 2013 divide pe $n + 991$. Cel mai mic număr natural n cu această proprietate se obține pentru $n + 991 = 2013$, adică $n = 1022$.

3. a) Presupunem că AD și BC se intersectează într-un punct P . Notând cu M_1, M_2, M_3 proiecțiile lui M pe dreptele AB, AD, BC , respectiv, și ținând cont că M se află pe bisectoarele unghiurilor \widehat{BAD} , respectiv \widehat{ABC} , rezultă că $MM_1 = MM_2 = MM_3$. Va rezulta că M aparține bisectoarei unghiului P al triunghiului PCD , deci acesta este isoscel cu $PC = PD$, în contradicție cu ipoteza. Așadar $AD \parallel BC$.

b) Din $AD \parallel BC$ rezultă că unghiurile \widehat{BAD} și \widehat{ABC} sunt suplementare, deci $m(\widehat{AMB}) = 90^\circ$. Notând cu N mijlocul segmentului $[AB]$ avem $MN = \frac{AB}{2}$, ca mediană corespunzătoare ipotenuzei, și pe de altă parte $MN = \frac{AD + BC}{2}$, deci $AB = AD + BC$.

7 Clasa a VIII-a - enunțuri

1. Pe foaia de examen scrieți doar răspunsurile (rezultatele):

(a) Fie a, b, c, d numere reale astfel încât $a + b = 53$ și $c + d = 38$. Calculați $ad + bc + ac + bd$.

Gazeta Matematică nr. 2/2014, Suplimentul cu exerciții

(b) Numerele reale a, b , și c verifică relația $a^2 + 2b^2 + 2c^2 - 2ab + 2bc - 4c + 4 = 0$. Calculați suma $a^{2013} + b^{2013} + c^{2014}$.

Gazeta Matematică nr. 5/2014, Suplimentul cu exerciții

(c) Determinați cea mai mică valoare a expresiei $E = \sqrt{x^2 - 6x + 10} + \sqrt{9y^2 + 6y + 10}$, unde x și y sunt numere reale oarecare.

Gazeta Matematică nr. 4/2014, Suplimentul cu exerciții

(d) Aflați aria trapezului $ABCD$, cu $AB \parallel CD$, știind că $AB = 14$ cm, $BC = 6$ cm, $CD = 7$ cm, $AD = 5$ cm.

Gazeta Matematică nr. 3/2014, Suplimentul cu exerciții

2. Determinați numerele naturale de forma \overline{ab} cu proprietatea că $\overline{ab} = (10 - a) \cdot (10 - b)$.

Costel Anghel, Negreni, Olt

3. Numărul N , format din patru cifre mai mici sau egale cu 8, este pătrat perfect. Aflați N , știind că măbind fiecare cifră a sa cu o unitate, se obține un nou pătrat perfect.

Marius Perianu

8 Clasa a VIII-a - soluții

1. (a) 2014. (b) 0. (c) 4. (d) $18\sqrt{6}$ cm².

2. Avem $10a + b = 100 - 10a - 10b + ab$, de unde $20a - ab = 100 - 11b$. Atunci $a = \frac{100 - 11b}{20 - b}$ și, cum $a \in \mathbb{N}$, rezultă $20 - b \mid 100 - 11b$. Se obține $20 - b \mid 120$, de unde $b \in \{0, 5, 8\}$, pentru care se găsesc soluțiile $\overline{ab} = 18$ sau $\overline{ab} = 35$ sau $\overline{ab} = 50$.

3. Fie M numărul format din N prin mărirea cu o unitate a cifrelor sale. Atunci există numerele naturale a și b , $a > b$, astfel încât $M = a^2$ și $N = b^2$. Cum cifrele lui N sunt mai mici sau egale cu 8, rezultă că: $M - N = 1111 \Rightarrow (a - b)(a + b) = 1111 = 11 \cdot 101$.

Cazul 1.
$$\begin{cases} a - b = 1 \\ a + b = 1111 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 556 \\ b = 555 \end{cases} \Rightarrow N = 555^2 = 308\,025, \text{ nu convine (are șase cifre).}$$

Cazul 2.
$$\begin{cases} a - b = 11 \\ a + b = 101 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 56 \\ b = 45 \end{cases} \Rightarrow N = 45^2 = 2025 - \text{ soluție.}$$